

Møteinnkalling S2-2024. Politisk styringsgruppe for Haugalandspakken

Møtested: Breidablikkgården, Kirkegata 130 Haugesund. Møtet streames for tilhørere

Møtetidspunkt: 30. mai, kl 09.00-11.30

Saksliste:

1. Godkjenning av agenda
2. Godkjenning av møtereferat S1-2024
3. Oppdatert økonomisk oversikt pr 1.1.24
4. Orientering om Nasjonal transportplan
5. Statusgjennomgang prosjekter i Haugalandspakken
6. Endring i total kostnad Karmsundgata
7. Oppdatert kostnadsanslag Fagerheim-Førland
8. Orientering om status i arbeidet med nye bompengepakker på Haugalandet

Eventuelt

Vedlegg:

- Utkast til møtereferat S1-2024

Sak 1: Godkjenning av agenda

Forslag til konklusjon: Sakslisten godkjennes

Sak 2: Godkjenning av møtereferat S1-2024

Utkast til referat fra forrige styringsgruppemøte legges ved møteinnkallingen.

Forslag til konklusjon: Saken tas til orientering.

Sak 3: Oppdatert økonomisk oversikt pr 1.1.24

Det ble i forrige møte presentert en oppdatert økonomisk oversikt i Haugalandspakken pr 1.1.24. Denne var basert på foreløpige tall og det ble derfor tatt forbehold om at det kunne komme endringer i tallene. Nå foreligger endelige tall, og de er like de foreløpige. Gjeldende prosjektportefølje, pr 1.1.24, er dermed fortsatt som vist i figuren under:

Prioritet	Prosjekt	Bompenger/ fylkesmidler	Statlige midler	SUM	
1	Avsluttede prosjekter og riving av bomstasjoner	16		16	Låst portefølje (966 mill)
1	Kollektiv, busstopp og sykkelkur	16		16	
1	E134 Tveit-Gjerde	107	57	165	
1	Fv47 Karmsundsgata	98		98	
1	Fv547 Åkra sør-Veakrossen, tiltak eksisterende veg og internvegnett	62		62	
1	E39 Gismarvik-Aksdal	74	53	127	
1	Fv47 Fagerheim-Førland	171		171	
1	Fv47 Rophus	34		34	
2	Fv923 Salhusveien	170		170	
2	E134 Mørkeli-Gjerde	108		108	
3	Fv47 Kryssutbedring og trafiksikkerhetstiltak i Sveio kommune	32		32	Buffer (246 mill)
3	Fv4762 Føresvikveien	32		32	
3	E134 Frakkagjerdkrysset	57		57	
3	E134 Ølen-Tveit	22		22	
4	Fv47 Valhall bro	32		32	
4	E134 Etappe 2 av fortau i Etne sentrum	2		2	
4	Foreløpig ufordelt	69		69	
	SUM	1.102	110	1.212	

Forslag til konklusjon: Saken tas til orientering.

Sak 4: Orientering om Nasjonal transportplan

Regjeringen la før påske frem Nasjonal transportplan for perioden 2025-2036. Statens vegvesen orienterer om innholdet i planen, med fokus på Haugalandet og Haugalandspakken.

Forslag til konklusjon: Saken tas til orientering.

Sak 5: Statusgjennomgang av prosjektene i pakken

Statens vegvesen og Rogaland fylkeskommune orienterer om status på henholdsvis riks- og fylkesvegprosjektene i Haugalandspakken

Forslag til konklusjon: Saken tas til orientering.

Sak 6: Endring i total kostnad Karmsundgata

Prosjektet Karmsundgata ble åpnet i desember 2023. Det har i tiden etter åpningen blitt arbeidet med avsluttende arbeider. Prosjektet er nå så nært avslutning at det er kontroll på sluttoppgjør og andre kostnader i avslutningsfasen. Prosjektet vurderer at prosjektet vil bli slutført 28 millioner kroner rimeligere enn tildelt kostnadsramme. Gjenværende kostnadsramme pr 1.1.24 var, jfr sak 3, på 98 millioner kroner og kan dermed reduseres til 70 millioner.

Forslag til konklusjon: Saken tas til orientering.

Sak 7: Oppdatert kostnadsanslag Fagerheim-Førland

Bakgrunn/historikk

Prosjektet Fagerheim-Førland er en del av et større prosjekt mellom Fagerheim i Haugesund og Ekrene i Sveio kommune. Dette prosjektet hadde en lang planleggingshistorikk: Planprogrammet ble vedtatt i 2008, og etter blant annet innsigelser ble reguleringsplan vedtatt i Sveio kommune i 2019 og Haugesund kommune i 2021.

I 2020 var det behov for å gjennomføre kutt i Haugalandspakken, for å balansere inntekter og kostnader. Det var den gang klart at det ikke var økonomisk rom for å bygge hele strekningen Fagerheim-Ekrene, og det ble derfor sett på deletapper. Både strekningen Fagerheim-Førland i Haugesund og Vikse-Ekrene i Haugesund og Sveio ble vurdert. Til slutt konkluderte fylkestingene i Rogaland og Vestland med at Fagerheim-Førland i Haugesund kommune og en undergang for myke trafikanter på Rophus i Sveio kommune skulle bygges. Det ble samtidig gitt tilslutning til at strekningen Fagerheim-Førland skulle bygges med en lavere standard enn opprinnelig regulert.

Alle tallene i gjennomgangen under er omgjort til 2024-kroner for at det skal være lettere å sammenligne direkte. Det betyr at tallstørrelsene er annerledes enn de har vært presentert i styringsgruppen de senere årene.

- Byggetrinnet Fagerheim-Førland ble i kuttprosessen i 2020 vurdert å koste 171 millioner kroner. Samtidig ble det presisert at dette var et tall med en del usikkerhet, all den tid byggetrinnene ble skissert i løpet av et relativt kort tidsrom, uten planprosess eller lignende.
- Da det nye, nedskalerte prosjektet skulle detaljplanlegges og byggemodnes, ble det valgt å gå i samme trasé som det opprinnelige Fagerheim-Ekrene-prosjektet, blant annet for å spare tid og for å i størst mulig grad forholde seg til reguleringsplanen. Våren 2022 ble det gjennomført ytre miljø-undersøkelser, som blant annet avdekket at det i tjernet ved Førlandsveien er forekomst av både ål og ørret. I september 2022 ble det lagt frem en sak for styringsgruppen i Haugalandspakken, hvor det ble redegjort for disse funnene, samt gjort kostnadsanslag på hva denne løsningen ville koste. I tillegg ble det gjort en noe grovere og mindre nøyaktig kostnadsvurdering på hva en justert løsning med blant annet noe annerledes traséføring ville koste:
 - Løsningen med opprinnelig traséføring ble vurdert å koste 318 millioner kroner
 - Løsningen med justert traséføring og andre grep som blant annet å tillate enkelte direkteavkjørsler, ble vurdert å koste om lag 222 millioner kroner

Styringsgruppen fattet den gang følgende konklusjon:

«Saken tas til orientering. Selv om antatt prosjektkostnad nå ligger over tildelt ramme i Haugalandspakken, ber styringsgruppen om at det jobbes videre med prosjektet. Styringsgruppen får fremlagt en egen sak om å eventuelt øke rammene til prosjektet når det er jobbet videre og grunnlaget er modent for å legge frem en slik sak. Denne skal også inkludere en vurdering av mulig fremdrift»

- I februar 2023 ble styringsgruppen forelagt en ny oppdatering i prosjektet. Det var på dette tidspunktet jobbet videre med det rimeligste av de to alternativene beskrevet over, og med et mer detaljert grunnlag enn sist, ble det rimeligste av de to alternativene vurdert å koste 274 millioner kroner. På dette tidspunktet var det ikke avklart om Haugalandspakken eventuelt ville få forlenget innkrevingsperiode, og det var på dette tidspunktet ikke rom for å øke rammen opp til det siste kostnadsanslaget. Det ble samtidig vist til at dersom Haugalandspakken ble forlenget, ville den økonomiske situasjonen i pakken være annerledes. I tråd med den administrative innstillingen, fattet styringsgruppen følgende vedtak:
 - *«Selv om prosjektkostnad ligger over avsatt ramme i Haugalandspakken, ber styringsgruppen om at det jobbes videre med å gjøre prosjektet klart til utlysning. Før utlysning får styringsgruppen en ny statusorientering som inkluderer både oppdatert kostnadsanslag og en oppdatert oversikt over økonomisk status i Haugalandspakken»*

Status i prosjektet nå

I tråd med vedtaket over, er det jobbet videre med å detaljere prosjektet, og detaljprosjekteringen er nå mer eller mindre ferdig. Det har i april 2024 blitt gjennomført et nytt kostnadsanslag, som tilsier en total kostnad på 260 millioner kroner. Dette er 72 millioner kroner høyere enn gjeldende ramme i Haugalandspakken

(For ordens skyld: Haugalandspakken styres på *gjenværende* rammer, og i dette prosjektet er påløpte kostnader om lag 17 millioner kroner. Gjeldende gjenværende ramme i prosjektporteføljen er på 171 millioner kroner, og det siste anslaget vil dermed medføre behov for å øke denne gjenværende rammen med de ovennevnte 72 millionene, til 243 millioner kroner i porteføljetabellen)

Det gjenstår fortsatt noen formelle prosesser før prosjektet eventuelt kan lyses ut:

- Nåværende løsning er noe annerledes enn regulert løsning og det trengs derfor en reguleringsendring.
- Før det kan lyses ut et prosjekt med tiltak i vassdrag, må Statsforvalteren ha godkjent disse tiltakene.
- Grunnervervsprosessen må ha kommet langt nok til at det er sikret tiltredelse på alle arealene som trengs for å gjennomføre prosjektet.

Sekretariatets vurdering og anbefaling

Slik sekretariatet vurderer det, har dette prosjektet gjennom flere år vurdert kostnadsreducerende tiltak. Det er uheldig at prosjektkostnaden er høyere enn tildelt ramme, men dette er et forhold som har vært kjent lenge, og skyldes etter sekretariatets vurdering snarere at den opprinnelige kostnadsvurderingen var for lav, enn at prosjektet nå har fordyrende tiltak som kan kuttes. Antatt prosjektkostnad er også 14 millioner kroner lavere nå, enn den var da styringsgruppen fikk forrige kostnadsvurdering tidlig i 2023. Den gang ble det ikke anbefalt å øke rammen, fordi porteføljen ikke kunne håndtere en slik kostnadsøkning uten at andre prioriterte prosjekter måtte ha utgått. I dag er denne situasjonen noe annerledes, både fordi Haugalandpakken har fått forlenget innkrevingsperiode og økt inntektsprognose pga større finansinntekter enn tidligere. Dersom kostnadsrammen til Fagerheim-Førland økes i tråd med siste kostnadsanslag, vil dette i kombinasjon med endringen i Karmsundgata i sak 6, totalt gi en nettoeffekt for pakken på 44 millioner kroner (72 millioner i økning til Fagerheim-Førland og 28 millioner i reduksjon i Karmsundgata), slik at den ufordelte potten i porteføljen reduseres fra 69 til 25 millioner kroner.

Prosjektporteføljen i Haugalandspakken er satt opp i prioritert rekkefølge, hvor styringsprinsippet er at høyt prioriterte prosjekter i utgangspunktet skal prioriteres bygget. Fagerheim-Førland har prioritet 1, og det er nå rom for å øke bevilgningen uten at det på dette tidspunktet går ut over noen andre prosjekter. Sekretariatet vil også peke på at det er relativt lite byggeaktivitet i pakken nå og at det i dette perspektivet også vil være gunstig å få et stort prosjekt som Fagerheim-Førland over i byggefase. Oppsummert mener sekretariatet at kostnadsrammen bør justeres i tråd med siste kostnadsanslag.

Saken er diskutert i administrativ koordineringsgruppe, som er enig i vurderingen om å øke prosjektets styringsramme slik at prosjektet kan bygges.

Forslag til konklusjon: Styringsgruppen gir tilslutning til at projektrammen til Fagerheim-Førland økes med 72 millioner kroner i tråd med siste kostnadsanslag.

Sak 8: Orientering om status i arbeidet med nye bompengepakker på Haugalandet

Det gis en orientering i møtet om hva som er nytt siden sist, hva det jobbes med og annen status i arbeidet.

Forslag til konklusjon: Saken tas til orientering.

Eventuelt